

Dowód nierówności Jensena

Nierówność Jensena. Jeżeli f jest funkcją wypukłą w pewnym przedziale, to dla dowolnych liczb x_1, x_2, \dots, x_n , ($n \geq 2$) z tego przedziału oraz liczb nieujemnych $\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_n$ takich, że $\alpha_1 + \alpha_2 + \dots + \alpha_n = 1$ zachodzi nierówność

$$f\left(\sum_{i=1}^n \alpha_i x_i\right) \leq \sum_{i=1}^n \alpha_i f(x_i).$$

Dowód

Dowód wykonamy przez indukcję.

Dla $n = 2$ zgadza się z definicji funkcji wypukłej.

Założmy, że zachodzi teza dla n liczb x_i i α_i . Przeprowadzimy krok indukcyjny.

Niech liczby x_1, x_2, \dots, x_{n+1} należą do przedziału, w którym funkcja jest wypukła, a liczby nieujemne $\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_{n+1}$ spełniają warunek $\alpha_1 + \alpha_2 + \dots + \alpha_{n+1} = 1$.

Jeśli $\alpha_{n+1} = 1$, to

$$\alpha_1 = \alpha_2 = \dots = \alpha_{n+1} = 0$$

i nierówność zachodzi. Niech więc $0 < \alpha_{n+1} < 1$. Mamy:

$$\begin{aligned} f\left(\sum_{i=1}^{n+1} \alpha_i x_i\right) &= f\left((1 - \alpha_{n+1}) \sum_{i=1}^n \frac{\alpha_i}{1 - \alpha_{n+1}} x_i + \alpha_{n+1} x_{n+1}\right) \leq \\ &\leq (1 - \alpha_{n+1}) f\left(\sum_{i=1}^n \frac{\alpha_i}{1 - \alpha_{n+1}} x_i\right) + \alpha_{n+1} f(x_{n+1}) \leq \\ &\leq (1 - \alpha_{n+1}) \sum_{i=1}^n \frac{\alpha_i}{1 - \alpha_{n+1}} f(x_i) + \alpha_{n+1} f(x_{n+1}) = \sum_{i=1}^{n+1} \alpha_i f(x_i). \end{aligned}$$